

Recumandaziun a votantas e votants

Cussegl federal e Parlament recumandan a votantas e votants per ils motivs allegads da vuschar ils 7 da december sco suonda:

- GEA per la protecziun dals fittadins
- Na concernent l'iniziativa «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns».

Votaziun federala dals 7 da december 1986 Explicaziuns dal Cussegl federal

Object da la votaziun

Protecziun dals fittadins

La protecziun cunter il diever abusiv dal fit-chasa funcziun-scha oz be en vischnancas, nua ch'igl exista mancanza d'abitaziuns u da localitads da fatschenta. Cussegl federal e Parlament proponan d'extender questa protecziun sin l'en-tira Svizra tras in nov artigel en la constituziun. Ultra da quai vulan els dar la pussaivladad al fittadin da contestar desdi-tgas abusivas.

Explicaziuns pag. 3–7
Text da la votaziun pag. 4

Iniziativa pertutgant ina taxa sin il traffic da camiuns

L'iniziativa dal pievel «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns» pretenda ina taxa sin il traffic da camiuns graduada tenor la distanza charrada. Fin che quella è introducida definitivamain, duain las tariffas da la taxa pauschala sin il traffic da camiuns da fin uss vegnir augmentadas considerablamain. Il Cussegl federal vul bain er per l'avegnir ina taxa sin il traffic da camiuns dependenta da la prestaziun, ensemen cun il Parlament refusescha el dentant l'iniziativa, perquai ch'ella vegn d'in temp maladattà ed è disproporziunada. Ella vegniss ad engrevgiar danovamain las relaziuns cun l'exteriur.

Explicaziuns pag. 9–15
Text da la votaziun pag. 10

Emprim project: Protecziun dals fittadins

Situaziun da partenza

Per ils blers umans ha l'abitaziun ina muntada tut speziala. Ella è il center da la vita da famiglia, en quella vegnan retschavids ils amis e conuschents, da quella va ins a la lavur u a scola. Ina midada d'abitaziun munta perquai generalmain insatge decisiv e radical. Cun localitads da fatschenta esi fitg sumegliant; la tgira da relaziuns da fatschenta pretenda ina tscherta stabilitad.

Il diever abusiv dal fit-chasa u desditgas abusivas pon savens avair consequenzas gravantas e duain perquai vegnir cumbattids. In emprim pass en quella direcziun han Cussegl federal e Parlament fatg, cu els han relaschè l'onn 1972 il conclus federal davart mesiras cunter il diever abusiv dal fit-chasa.

Questas mesiras valan dentant be per las vischnancas, en las qualas regia mancanza d'abitaziuns u da localitads da fatschenta. Ultra da quai datti en Svizra anc nagina protecziun efficazia cunter il diever abusiv da desditgas dal contract da fittanza. Il fittadin po be pretender ina prolungaziun da la relaziun da fittanza, dentant betg contestar ina desditga abusiva.

Il Cussegl federal ha per quests motifs mess en moviment ina midada dal dretg da fittanza gia il 1977. Las lavurs da revisiun eran en moviment, cur che l'Uniun svizra da fittadins ha inoltrà il 1982 l'iniziativa dal pievel «per la protecziun dals fittadins». Ella ha pretendì la protecziun dals fittadins cunter fits-chasa nuncommen-surads e desditgas nungiustifitgadas. Il Cussegl federal ha cuntinuà cun las lavurs da revisiun ed ha suttamess al Parlament ina proposta, che resguarda essenzialmain ils giavischs dals iniziants.

Ils iniziants han per consequenza retratg lur iniziativa, uschia ch'igl è da vuschar ils 7 da december be anc davart la cunterproposta dal Cussegl federal e dal Parlament.

Text da votaziun

(Cunterproposta da l'Assamblea federala)

Dal conclus federal

dals 21 da mars 1986

La constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 34^{septies}

¹ La Confederaziun è cumpetenta da relaschar prescripziuns cunter il diever abusiv dal fit-chasa. Ella regla la protecziun dals fittadins cunter il diever abusiv dal fit-chasa e cunter autras premissiuns abusivas dals affittaders, la contestabladad da desditgas abusivas sco era la prolungaziun limitada da relaziuns da fittanzas.

² Per promover regulaziuns communablas e per impedir dievers abusivs sin il sector da fittanzas e d'abitaziuns ha la Confederaziun la cumpetenza da decretar prescripziuns davart la decleraziun impegnativa per tuts da contracts da fittanza e davart autras mesiras communablas d'associaziuns d'affittaders e da fittadins u organisaziuns che defendan interess sumegliants. Artitel 34ter alinea 2 da la constituziun federala è applitgabel conform ses senn.

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns d'acceptar la cunterproposta.

(Tar quest text sa tracti da la cunterproposta dal Cussegl federal e dal Parlament tar l'iniziativa dal pievel « per la protecziun dals fittadins », ch'è vegnida retratga en favur dal text qua sura. Il 2. alinea correspunda verbalmain a l'alineia 1 da fin uss da l'artitel 34^{septies}.)

Tge porta il nov artitel da la constituziun?

Il nov proponì artitel 34^{septies} da la constituziun federala dat la pussaivladad d'extender la protecziun cunter il diever abusiv da fits-chasa sin l'entira Svizra e da proteger ils fittadins cunter desditgas abusivas.

Protecziun en l'entira Svizra

Tenor il dretg vertent èn las mesiras per la protecziun dals fittadins cunter l'abus applitgabels be en las vischnancas, en las qualas regia mancanza d'abitaziuns u da localitads da fatschenta.

Il nov artitel da la constituziun desista da quella cundiziun restrenschent, cunquai ch'i po dar abus er en vischnancas senza mancanza d'abitaziuns e da localitads da fatschenta. Ils abus èn dentant da cumbatter dapertut, nua ch'els sa preschentan.

Protecziun cunter desditgas abusivas

Igl è in intent primar da la midada da la constituziun da proteger il fittadin cunter desditgas abusivas e da reglar, co quellas desditgas pon vegnir contestadas.

Cumbatter tuts abus

Il nov artitel stgaffescha la basa per mesiras da protecziun cunter **tuts** abus. Uschia pon er eventuals abus dals fittadins vegnir cumbattids per l'avegnir.

Las deliberaziuns en il Parlament

La gronda pluralitad dal Parlament approbescha ina protecziun pli efficazia dals fittadins e sustegna la proposta dal Cussegl federal. Ina minoritad ha refusà questa schliaziun, perquai ch'ella è stada da l'avis, che l'iniziativa dal pievel resguardia meglier ils giavischs dals fittadins. L'iniziativa è dentant vegnida retratga. Varsaquants parlamentararis èn s'exprimids a moda sceptica vers mintga midada, perquai ch'els han temì, ch'il princip da la libra furmaziun da la relaziun da fittanza pudess vegnir restrenschi.

Incumbensas per il legislatur

Sch'il pievel ed ils chantuns acceptan il nov artitgel da la constituziun, vegn la Confederaziun a stuair reglar legalmain ils suandants secturs:

● Protecziun cunter abus da fits-chasa

Il fittadin duai vegnir protegì en l'entira Svizra cunter pretendens nungiustificadas da l'affittader.

Il Cussegl federal ha proponì al Parlament da midar il concul federal existent davart mesiras cunter il diever abusiv dal fit-chasa en ina lescha federala, che vegn ad esser da pli lunga durada che la regulaziun dad oz.

● Protecziun cunter desditgas abusivas

Il fittadin n'ha oz betg la pussaivladad da laschar annullar ina desditga, schizunt sch'ella è abusiva. El po be pretendere che la relaziun da fittanza vegnia prolungada. Cun quai na pon dentant betg vegnir impedids tuts abus.

Suenter l'acceptaziun da l'artitgel da la constituziun duai per quests motivs vegnir midà il dretg d'obligaziuns. Il Cussegl federal ha proponì al Parlament, ch'ina desditga abusiva possia vegnir annullada sin pretendens dal fittadin.

Tenor proposta dal Cussegl federal è abusiva ina desditga, che cuntrafa al princip da buna fai. Quai è spezialmain il cas, sche la desditga

- è arbitraria u schicanusa,
- vegn pronunziada, perquai ch'il fittadin ha fatg valair da buna fai pretendens ord la relaziun da fittanza,
- ha la finamira da cuntanscher ina midada dal contract sin donn e cust dal fittadin,
- vegn pronunziada durant ina procedura d'intermediaziun u da dretgira, che stat en connex cun la relaziun da fittanza, ch'il fittadin ha instradà da buna fai,
- succeda avant ch'igl è passà trais onns dapi la conclusiun d'ina tala procedura.

Tenor la proposta dal Cussegl federal po in fittadin contestar ina desditga entaifer 30 dis suenter la retschavida da quella. Vegn ella giuditgada per abusiva, duai ella vegnir annullada.

● Prolungaziun da relaziuns da fittanza

Gia oz po il fittadin pretendere, che la fittanza vegnia prolungada, sche la desditga è colliada per el u per sia famiglia cun direzzas spezialas. Quest dretg vegn uss menziunà expressivamain el nov artitgel 34^{septies} en il senn d'in scleriment e d'ina unificaziun.

Il Cussegl federal ha proponì al Parlament d'amplifitgar correspudentamain las disposiziuns el dretg d'obligaziuns:

- Sch'in affittader dovra in'abitaziun per sasez u per confamigliars, duai quest sulet motiv betg bastar per impedir la prolungaziun d'ina relaziun da fittanza. En mintga cass duain ton ils interess da l'affittader sco er quels dal fittadin vegnir resguardads.
- Plinavant duai la durada maximala da la prolungaziun per abitaziuns vegnir prolungada sin quatter onns (oz trais) e per localitads da fatschenta sin sis onns (oz tschintg).

Il Cussegl federal e la maiortad dal Parlament recumondan a votantas e votants d'acceptar il nov artitgel 34^{septies} da la constituziun. Els èn da l'avis, ch'in rinforz da la protecziun dals fittadins saja necessari.

Segund project: Iniziativa pertutgant ina taxa sin il traffic da camiuns

Situaziun da partenza

Mintga med da transport duai da princip covrir ils custs ch'el chaschuna. Quest postulat impurtant duai vegnir realisà cun la «politica da traffic coordinada».

In pass en quella direcziun è la taxa sin il traffic da camiuns, ch'è vegnida approbada cun ina clera majoritad dal pievel e dals chantuns l'onn 1984. I sa tracta d'ina taxa pauschala per vehichel. Quest sistem da taxa è vegnì tschernì, perquai ch'el ha pudì vegnir realisà spertamain ed a moda simpla. El vala per ina perioda transitoria da diesch onns. Ils custs chaschunads dal traffic da camiuns na vegnan anc betg cuverts cun questa taxa (vesair pagina 14).

La politica da traffic coordinada duai pussibilitar ina finanziaziun pli cunvegna dal traffic. Il Cussegl federal ha già proponì al Parlament ina disposiziun costituziunala, tenor la quala mintga interprendider da transports ha da surpigliar ils custs ch'el chaschuna. Las taxas correspondentas duain vegnir calculadas tenor las categorias e prestaziuns dals vehichels ed applitgadas per l'intent determinà (vesair pagina 15).

Er l'iniziativa dal pievel «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns» ha en mira ina taxa, che cuvera ils custs. Ella è vegnida inoltrada il 1982 da l'Associazion svizra da transports e d'altres organisaziuns cun 105 352 sutscrizziuns valaivlas.

L'iniziativa propona spezialmain:

- da crear ina basa costituziunala per pudair pretender ina taxa sin il traffic da camiuns dependenta da la prestaziun, che na fiss dentant betg accordada a la politica da traffic coordinada;
- d'augmentar considerablament las tariffas pauschalas existentas per l'entschatta da 1988 e d'auzar quellas mintg'onn per diesch pertschient fin l'introducziun d'ina soluziun definitiva, la taxa maximala duai dentant betg surpassar 20 000 francs;
- la Confederaziun duai obtegnair durant la regulaziun transitoria 30 ed ils chantuns 70% dal retgav.

Malgrà ch'il Cussegl federal s'engascha per ina taxa sin il traffic da camiuns dependenta da la prestaziun, refusa el l'iniziativa. Sut las circumstanzas actualas chaschunass quella malsegirezza. Ina taxa pauschala è in vigor pir dapi strusch dus onns ed ina schliaziun graduada tenor la prestaziun dals vehichels stat en discussiun en il rom da la politica da traffic coordinada. Las disposiziuns transitorias da l'iniziativa èn disproporziunadas ed engrevgiassan danovamain nossas relaziuns cun l'exteriur.

Text da votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns (taxa sin il traffic da camiuns)»

dals 20 da zercladur 1986

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 28 d'october 1982 «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns (taxa sin il traffic da camiuns)» vegn suttamessa al pievel ed als chantuns per la votaziun.

² L'iniziativa sa cloma:

La constituiziun federala vegn cumpletta sco suonda:

Art. 36^{quater}

¹ La Confederaziun pretenda sin il traffic da camiuns ina taxa dependenta da la prestaziun dals vehichels; quella taxa correspunda als custs chaschunads dal traffic da camiuns ma betg cuverts da quai traffic, numnadain ils custs per il mantegniment da las vias, per la protecziun cunter la canera e per la reparaziun da donns chaschunads vid edifizis.

² La lescha fixescha las premissas e l'autezza per la cumpart dals chantuns vi dal retgav net.

Disposiziuns transitorias, art. 16

Fin che la legislaziun executiva tar l'artitgel 36^{quater} va en vigur, vegn la taxa sin il traffic da camiuns reglada tras ordinaziun dal Cussegl federal. Igl è da resguardar ils suandants principis:

- Per ils vehichels svizzers vegn la taxa sin il traffic da camiuns incassada sco pauschala annuala e per vehichels esters sco pauschala annuala u sco pauschala per mintga surpassada dal cunfin.
- Suttamess a la taxa èn cun la resalva da litera c camiuns, camiuns da burdegl ed autocars cun in pais da sur 3,5 t sco er chars annexs cun chargia da sur 2,5 t.
- Dispensads da pajar la taxa èn:
 - vehichels dals servetschs publics,
 - autobus dal traffic public,
 - autobus per scolars,
 - maschinas en il servetsch da l'agricultura e selvicultura.
- Il duair da pajar taxa entschaiva cun il segund onn chalendar suenter l'acceptaziun da l'artitgel constituiziunal. La pauschala annuala importa, graduada tenor la spezia dals vehichels ed il pais total, a l'entschatta tranter 500 e 10 000 francs. En ils onns suandants s'augmenta la taxa per mintgamai in dieschavel fin maximal il dubel da la tariffa.
- Il retgav net da las taxas croda per 30% a la Confederaziun e per 70% als chantuns. Per la repartiziun tranter ils chantuns esì da resguardar ils custs betg cuverts conform l'artitgel 36^{quater}. Il Cussegl federal consultescha ils chantuns en chausa.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

Arguments dals auturs da l'iniziativa

Ils iniziants preschantan ils suandants arguments en favur da lur proposta:

«Mancanzas da la taxa actuala sin il traffic da camiuns en cumparaziun cun l'iniziativa

- La taxa actuala porta memia pauc (il retgav annual per 1985: 111 milliuns francs, en cumparaziun cun il retgav calculà da la taxa sin fundament da la prestaziun dals vehichels tenor l'iniziativa da ca. 350 milliuns). Ella dat uschia memia pauc impuls per transferir ils transports grevs da la via sin la viafier.
- La taxa actuala è sco taxa pauschala ina taxa malgista, che favurisescha ils transportaders che fan blers kilometers ed animescha quels da far lungs viadis. L'iniziativa perencunter prevesa — en accordanza cun las intenziuns dal Cussegl federal — ina taxa dependenta da la prestaziun da kilometers, che curregia quella malgiustia e che chatta probablmain er dapli chapientscha en l'exteriur.
- Limitaziun da la taxa actuala sin 10 onns.

Cuvrida dals custs

Custs betg cuverts dal traffic sin via:

- almain 400 milliuns francs tenor in studi dals iniziants;
- problmain milliardas da quintar ils custs externs (custs en consequenza da las immissiuns per l'ambient e dals accidents).

Transferiment da la via sin la viafier

Il traffic da camiuns è concernent la polluziun da l'aria ed il consum d'energia bler pli ostil vers l'ambient ch' il transport per viafier (p. ex. 1/3 dals oxidis da nitrogen èn d'attribuir al traffic da camiuns; in tren che transporta 21 camiuns da Basilea a Chiasso permetta da spargnar 3000 l carburant diesel). In transferiment dal transport da rauba da la via sin la viafier è pia fitg giavischaivel. L'iniziativa davart las taxas sin il traffic da camiuns promova quests transports, spezialmain sin lungas distanzas, cunquai ch'ella propona ina taxa ch'è dependenta dals kilometers percorrids dals camiuns. (L'utilisaziun da camiuns per la distribuziun da rauba sin curtas distanzas è giustifitgada er vinavant.)

La realisaziun tecnica d'ina taxa a proporziun da las prestaziuns

Tenor in studi spezial dals iniziants exista oz la pussaivladad, grazia al progress tecnic concernent la registraziun da viadis ed a las experientschas da l'exteriur, da pretender ed incassar senza pli gronds problems ina taxa sin il traffic da camiuns ton da vehichels svizzers sco da quels da l'exteriur.

Plazzas da lavur

Ina reducziun a lunga vesta da l'effectiv dal persunal per transports sin via vegn compensada cun in augment da quel sin il sector da las viafiers. L'iniziativa chaschuna pia nagina sminuziun da plazzas da lavur.

Relaziun cun la politica da traffic coordinada

Er ils artitgels constituiziunals davart ina politica da traffic coordinada prevesan ina taxa sin il traffic sin via dependenta da la prestaziun. Els ston dentant anc passar la votaziun dal pievel ed èn periclitads a quella chaschun pervia da la gronda opposiziun da las associaziuns dals automobilists. In'acceptaziun da l'iniziativa garantescha la taxa sin il traffic da camiuns, er en cas che la politica da traffic coordinada fa naufragi».

Posiziun dal Cussegl federal

Er il Cussegl federal è da l'opiniun, ch'il traffic sin via haja da contribuir ina taxa dependenta da la prestaziun, perquai ch'el na cuvera betg entirament ils custs chaschunads. L'iniziativa vegn dentant d'in temp maladattà e prevesa disposiziuns transitorias disproporziunadas. Il Cussegl federal refusescha ella spezialmain per ils suandants motivs:

Igl n'è betg convegnent da gia metter en dumonda la decisiun dal pievel

La taxa actuala sin il traffic da camiuns è pir en vigur dapi strusch dus onns e vala anc per maximal otg onns. La clera decisiun dal pievel en favur da questa taxa na duai betg gia vegnir messa en dumonda. Ils otg onns da la regulaziun transitoria duain vegnir applitgads per crear in sistem da taxas convegnent e definitiv per l'avegnir e quai en applicaziun da la politica da traffic coordinada. L'acceptaziun da l'iniziativa rumpess quella cuntinuitad e stgafiss ina tscherta malsegurezza.

L'iniziativa na resguarda betg tuts aspects dal problem

L'iniziativa sa referescha be sin il traffic da camiuns e prevesa ultra da quai, che las taxas na vegnian betg applitgadas per in intent determinà. Cun la politica da traffic coordinada proponida dal Cussegl federal esi perencunter previs ina revisiun da la constituziun, che permetta als votants da decider a **moda generala** per l'introducziun da taxas da vias che cuveran ils custs, ch'èn dependents da las prestaziuns e che vegnan applitgadas per in intent determinà.

Disposiziuns transitorias disproporziunadas

Tenor las disposiziuns transitorias da l'iniziativa vegnissan las taxas pauschalas vertentas (500 fin a 3000 francs mintgamai tenor categoria dals vehichels) augmentadas per l'entschatta dal 1988 per ina buna terza e pli tard annualmain per 10% (fin a maximal 20 000 francs per ils vehichels ils pli grevs). Per ina taxa ch'è pauschala e che na resguarda betg la prestaziun efectiva dal vehichel, para quai disproporziunà. Bliers manaschis pitschens e mesauns — spezialmain quels en regions da muntogna e da la periferia — vegnissan tutgads diramain. In tal augment da la pauschala na po betg vegnir motivà ni cun ils custs da las vias actuals ni cun ils custs socials dal traffic sin via, cunquai che quels na pon betg anc vegnir calculads a moda segira.

Mancanza da flexibilitad

Las disposiziuns transitorias da l'iniziativa na laschan betg adattar en divers resguards als basegns da la pratica, uschia ch'i dess cas da direzzas. La pauschala annuala per vehichels svizzers na pudess per exempel betg vegnir reducida en cas d'in diever limità temporarmain. Tenor l'iniziativa stuess plinavant vegnir pretendi ina taxa sin il traffic da camiuns per tscherts vehichels, ch'èn oz dispensads cun raschun da quella taxa, sco per exempel maschinas en servetsch da l'economia da construcziun u chars annexs d'abitar d'expositurs e da glied da circus.

Difficultads cun l'exteriur

La taxa actuala sin il traffic da camiuns ha disturbà las relaziuns cun l'exteriur. Tras tractativas esi stà pussaivel da cuntanscher schliaziuns per part cuntentaivlas, uschia ch'ils interess da noss manaschis da transport èn stads segirads. L'iniziativa periclitass danovamain la relaziun cun l'exteriur. Per noss manaschis da transport activs en il traffic internaziunal pudess quai avair consequenzas nunprevesiblas.

Repartiziun nungiustificada dals retgavs

Tenor las disposiziuns transitorias obtegnessan la Confederaziun 30% dal retgav net ed ils chantuns 70% da quel, entant che tuttas entradas da las taxas van oz a la Confederaziun. Ils chantuns obtegnan dentant dapi la nova repartiziun dals retgavs sin il dazi da carburant considerablament dapli che pli baud per la construcziun ed il mantegniment da las vias, uschia ch'i na fiss betg giustificà d'als consegnar anc ulteriurs meds conform il senn da l'iniziativa.

Cussegl federal e Parlament recumondan perquai da refusar l'iniziativa «per ina gista imposiziun da taxas sin il traffic da camiuns».

Documentaziun

La taxa actuala sin il traffic da camiuns

La taxa sin il traffic da camiuns vegn incassada, perquai che quel na cuvera betg ina part dals custs ch'el chaschuna. Tenor las pli novas cifras a disposiziun muntan ils custs betg cuverts sin ca. 200 milliuns francs. Il niz ed ils custs socials n'èn betg resguardads en questa summa. Cun la taxa actuala vegn quest import reduci considerablmain (1985 per 111 milliuns). I resta dentant vinavant in manco; per l'onn current dastgass quel cuntanscher insatge sut 100 milliuns francs.

Co vegn la taxa sin il traffic da camiuns pretendida ed incassada?

- Il duair da pajar la taxa exista per vehichels a motor svizzers ed esters e per chars annexs cun in pais total da mintgamai sur 3,5 tonnas.
- las tariffas da la taxa varieschan mintgamai tenor il pais dal vehichel tranter 500 e 3000 francs annualmain.
- Sch'in vehichel stat mains ch'in onn en funcziun u dovra be per temp nossa rait da vias (p. ex. vehichels esters), sa sminuescha l'import da la taxa proporziunalmain.
- La taxa vegn pretendida pauschalmain. Ella na resguarda betg da princip, quants kilometers ch'in vehichel ha fatg. Quest sistem da taxa è vegnì tschernì, perquai ch'el s'ha laschè realisar spertamain ed a moda simpla. Per vehichels che dovran cumprodamain be pauc las vias (p. ex. vehichels agriculs), existan regulaziuns excepziunalas.

Co vegn il retgav da la taxa sin il traffic da camiuns applitgà?

L'aplicaziun da la taxa actuala n'è betg determinada. Ils retgavs da quella van en la cassa federala. Ils chantuns obtegnan ina indemnizaziun per lur spensas d'incassament.

Quant ditg resta la taxa sin il traffic da camiuns en vigur?

La taxa actuala è limitada sin diesch onns; ella po vegnir incassada sin il pli ditg fin la fin dal 1994. Questa schliaziun transitoria permetta da reglar l'entir problem da las taxas per il diever da las vias en il rom da la politica da traffic coordinada.

Documentaziun

La taxa sin il traffic da camiuns en il rom da la politica da traffic coordinada

La taxa, sco ella exista oz, duai tenor la veglia dal Cussegl federal e dal Parlament vegnir modifitgada considerablmain en il rom da la politica da traffic coordinada. Igl è planisà las suandantas midadas:

Cuvrida totala dals custs

Il traffic da camiuns na duai betg be cuvrir ses custs da vias, mabain er ils custs ch'el chaschuna a la generalitad tras canera e svapurs. Igl è dentant necessari da resguardar er il niz general dal traffic da camiuns, per exempel per la distribuziun da rauba sin curtas distanzas. Per quest quint da custs e niz duvrain nus ina basa solida e metodos, che sa basan sin in vast consens politic. Questa basa e questas metodos vegnan elavuradas actualmain.

Taxas dependentas da la prestaziun

La taxa duai vegnir calculada sin fundament da la prestaziun efectiva dal vehichel; taxas pauschalas duain vegnir incassadas be excepziunalmain. Quai lubescha da dismetter distorsions da concorrenza.

Intent da la taxa

Il retgav da la taxa duai vegnir applitgà per gular il nivell dals custs betg cuverts, che vegnan chaschunads dal traffic da camiuns.

Schliaziun definitiva

La nova taxa sin il traffic da camiuns duai vegnir francada definitivamain en la constituziun. Ella duai esser ina part integrala da las taxas da vias e s'accordar cun la politica da traffic coordinada.

Decisiun dal pievel

La politica da traffic coordinada prevesa, che taxas da vias pon be vegnir introducidas sin via legislativa. Ina lescha correspudenta vegniss sutmissa al referendum facultativ, uschia che 50 000 burgais u otg chantuns pon pretender, ch'ina nova taxa sin il traffic da camiuns sto vegnir sutmess a la votaziun dal pievel.